

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

1. Úvod.
2. Histogram obrazu.
3. Globální jasová transformace.
4. Lokální jasová transformace.
5. Bodová jasová transformace.

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

1. Úvod.

2. Histogram obrazu.
3. Globální jasová transformace.
4. Lokální jasová transformace.
5. Bodová jasová transformace.

Jasové transformace – úvod

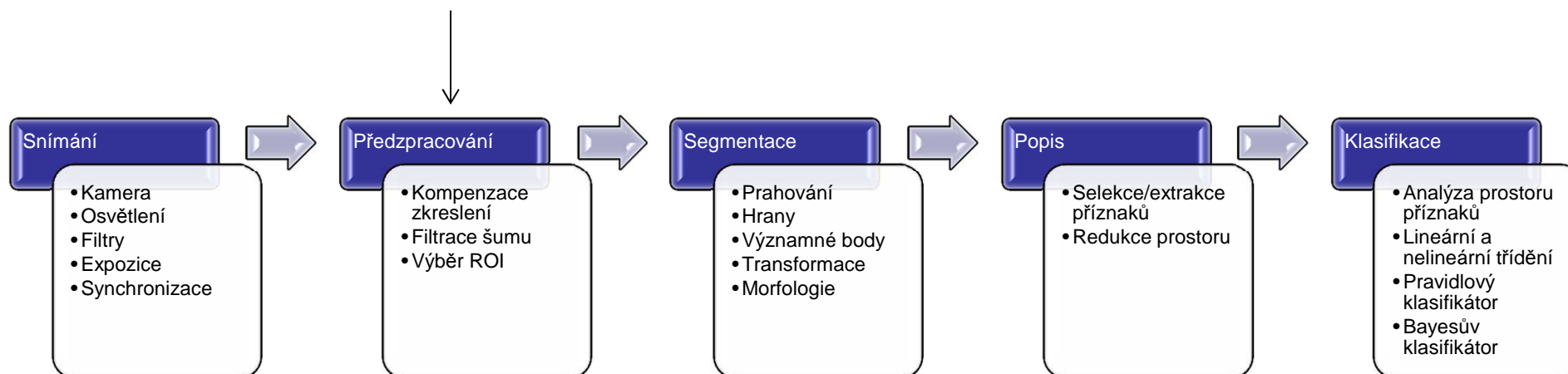
▸ Jasová transformace:

- změna hodnot obrazové funkce vstupního obrazu podle daného pravidla T
- vstupem i výstupem je obraz stejných parametrů (rozlíšení, bitová hloubka)
- při transformaci nedochází k rozpoznávání a interpretaci objektů (anonymita)

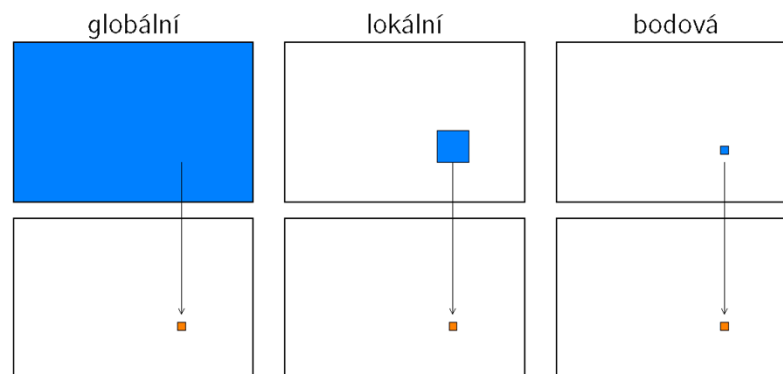
▸ Jasové transformace se provádí zpravidla v rámci předzpracování obrazu:

- jasové korekce nerovnoměrného osvětlení
- korekce kontrastu (histogram)

Jasové transformace – úvod

- ▶ Rozdělení jasových transformací primárně podle velikosti okolí vyšetřovaného bodu:
  - globální
  - lokální
  - bodové
- ▶ Globální jasová transformace:
  - nová hodnota pixelu je vypočítána z hodnot celého obrazu
- ▶ Lokální jasová transformace:
  - nová hodnota pixelu je vypočítána z hodnot lokálního okolí pixelu
- ▶ Bodová jasová transformace:
  - nová hodnota pixelu je vypočítána jen z hodnoty téhož pixelu

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

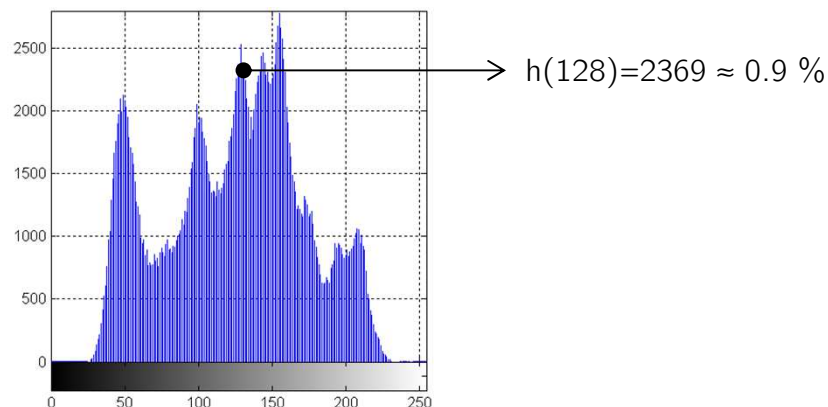
1. Úvod.
- 2. Histogram obrazu.**
3. Globální jasová transformace.
4. Lokální jasová transformace.
5. Bodová jasová transformace.

Histogram obrazu – definice

► Histogram obrazu:

- grafické znázornění závislosti četností jasových úrovní v obrazu na hodnotách těchto úrovní
- vodorovná osa = jasové úrovně např. $\langle 0;255 \rangle \dots q$
- svislá osa = četnost bodů $\langle 0;MAX \rangle \dots h(q)$

512x512, $\langle 0;255 \rangle$

► Jiný pohled:

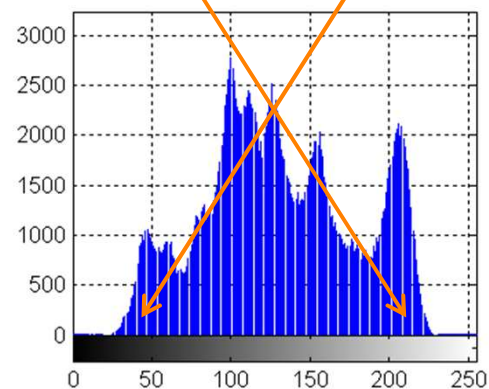
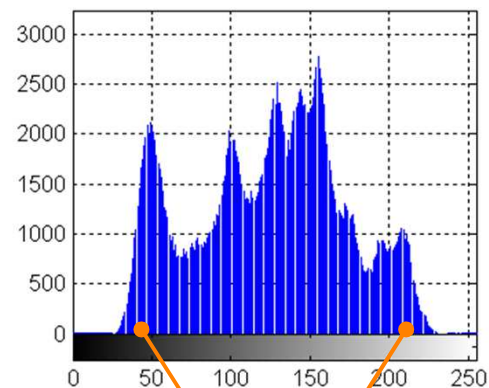
- relativní četnost jevu aproximuje jeho pravděpodobnost $\rightarrow$

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \frac{n(A)}{N} = P(A)$$

- histogram lze proto chápat jako odhad rozdělení pravděpodobnosti $f(q)$ takového jevu A , že náhodně vybraný pixel má právě jasovou úroveň q

Histogram obrazu – negativ

- ▶ Histogram negativu – úvaha:
  - negativ (komplement) obrazu vzniká převrácením smyslu úrovní (světlá→tmavá a obráceně)
  - každý index $q \in \langle 0; 255 \rangle$ je tedy transformován na index $(255-q)$
  - nedochází k relativním změnám počtu pixelů mezi jednotlivými úrovněmi
- ▶ Pokud jsou splněny uvedené podmínky, je histogram negativu stranově převrácenou variantou histogramu originálu podle vertikální osy:

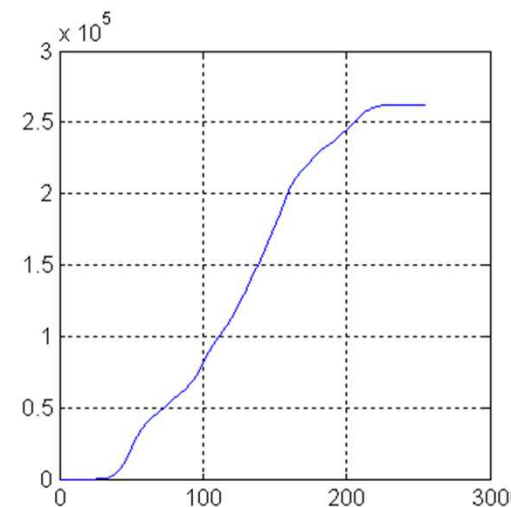
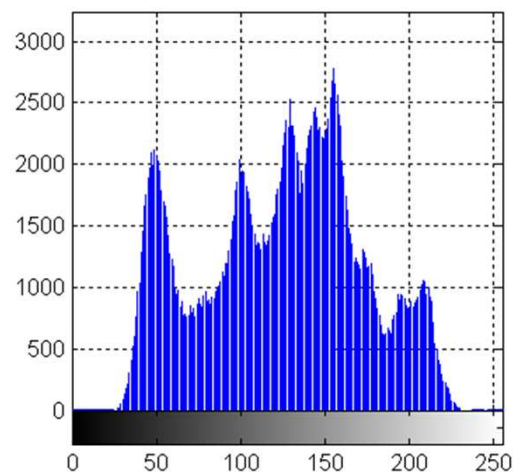

Histogram obrazu – kumulovaný histogram

- Kumulovaný histogram obrazu:
  - vznikne integrací prostého histogramu obrazu podél proměnné q
  - výsledkem je monotónní neklesající funkce $h_k(q)$

$$h_k(q) = \sum_{i=0}^q h(i) = h_k(q-1) + h(q), \quad \forall q \in \langle 0; 255 \rangle$$

- Normalizovaná verze kumulovaného histogramu se využívá jako převodní charakteristika při ekvalizaci histogramu.

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

1. Úvod.
2. Histogram obrazu.
- 3. Globální jasová transformace.**
4. Lokální jasová transformace.
5. Bodová jasová transformace.

Globální jasová transformace – definice

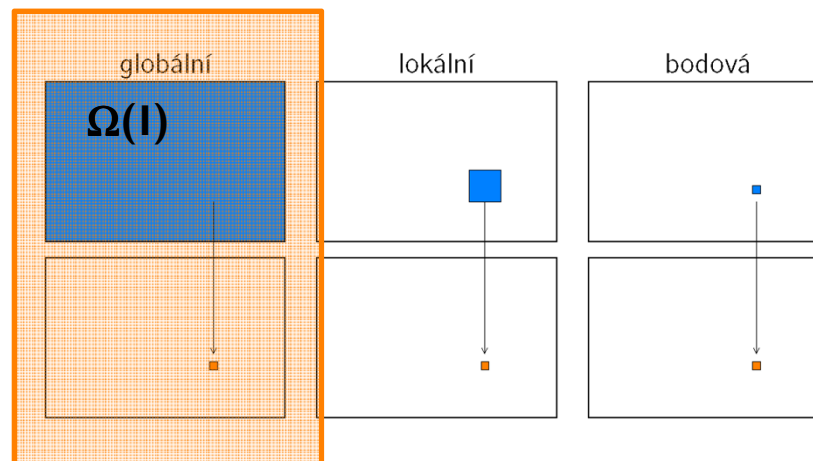
► Globální jasová transformace:

- nová hodnota pixelu je vypočítána z hodnot celého obrazu
- symbol $\Omega(I)$ značí doménu celého obrazu

$$\Omega(I) \xrightarrow{T} f(x, y), \quad \forall x, y \in \Omega(I)$$

► Příklady globálních jasových transformací:

- integrální obraz (přesně platí jen pro poslední pixel integrálního obrazu)
- Fourierova transformace (nelineární globální transformace)

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

1. Úvod.
2. Histogram obrazu.
3. Globální jasová transformace.
- 4. Lokální jasová transformace.**
5. Bodová jasová transformace.

Lokální jasová transformace – definice

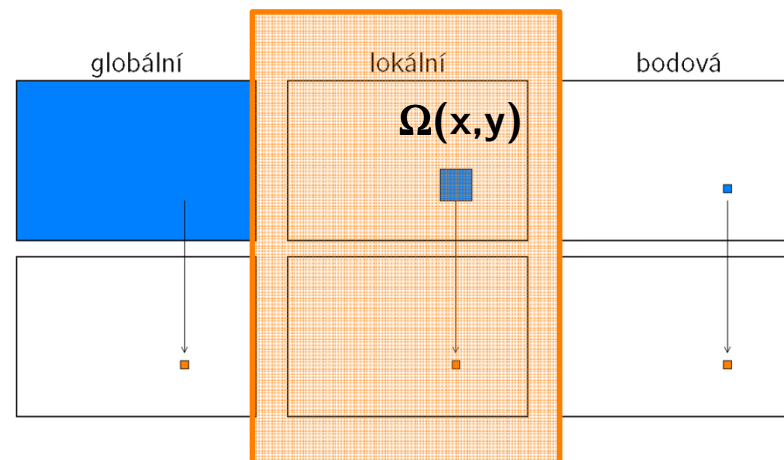
▸ Lokální jasová transformace:

- nová hodnota pixelu je vypočítána z hodnot lokálního okolí pixelu
- symbol $\Omega(x,y)$ značí blízké okolí uvažovaného bodu

$$\Omega(x, y) \xrightarrow{T} f(x, y), \quad \forall x, y \in \Omega(I)$$

▸ Příklady lokálních jasových transformací:

- lokální filtrace (redukce šumu, vyhlazování obrazu)
- zvýraznění rysů (hrany)

Lokální jasová transformace – vyhlazování obrazu

- ▶ Příklad – vyhlazování obrazu = statistika blízkého okolí vyšetřovaného bodu:
  - prostý průměr (střední hodnota) / vážený průměr
  - medián (prostřední hodnota)
  - modus (nejčastější hodnota)
  - jiná statistika (max/min atd.)

- ▶ Příklad 1 – prostý / vážený průměr:
  - výpočetně řešeno konvolucí (*)
  - výsledek je určen tvarem konvolučního jádra $h(x,y)$

$$f(x, y) = g(x, y) * h(x, y)$$

$$h_1(x, y) = \frac{1}{9} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

$$h_2(x, y) = \frac{1}{10} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{bmatrix}$$

Lokální jasová transformace – vyhlazování obrazu

- ▶ Příklad – vyhlazování obrazu = statistika blízkého okolí vyšetřovaného bodu:
  - prostý průměr (střední hodnota) / vážený průměr
  - medián (prostřední hodnota)
  - modus (nejčastější hodnota)
  - jiná statistika (max/min atd.)
- ▶ Příklad 2 – medián:
  - medián: nikoli střední ale prostřední hodnota v seřazené posloupnosti dat
  - alternativa = namísto mediánu (kvantil $Q_{0,5}$) použít jiný kvantil (kvartil, decil, percentil)
  - nelze řešit konvolucí (pouze multiplikativní a aditivní operace)

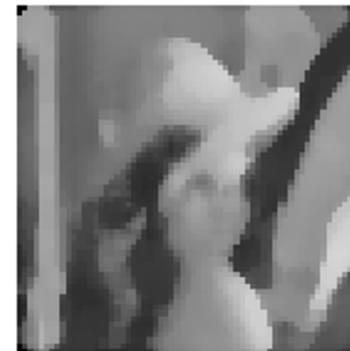
$$f(x, y) = Q_{0,5}[g(x, y)|x, y \in \Omega] \rightarrow f(x, y) = g_{n/2}: \{g_1, g_2, \dots, g_{n/2}, \dots, g_{n-1}, g_n\}$$

median [3x3]

median [5x5]

Jasové transformace

Karel Horák

Rozvrh přednášky:

1. Úvod.
2. Histogram obrazu.
3. Globální jasová transformace.
4. Lokální jasová transformace.
- 5. Bodová jasová transformace.**

Bodová jasová transformace – definice

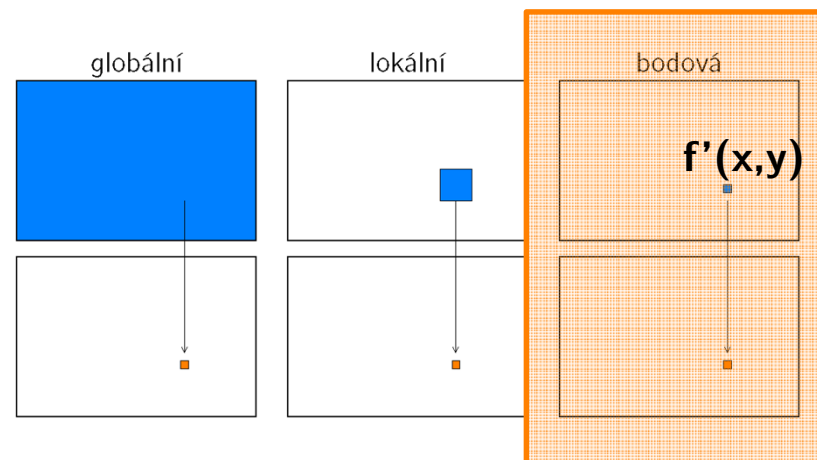
► Bodová jasová transformace:

- nová hodnota pixelu je vypočítána jen z hodnoty téhož pixelu
- symbol $f'(x,y)$ značí původní hodnotu obrazové funkce

$$f'(x,y) \xrightarrow{T} f(x,y), \quad \forall x,y \in \Omega(I)$$

► Příklady bodových jasových transformací:

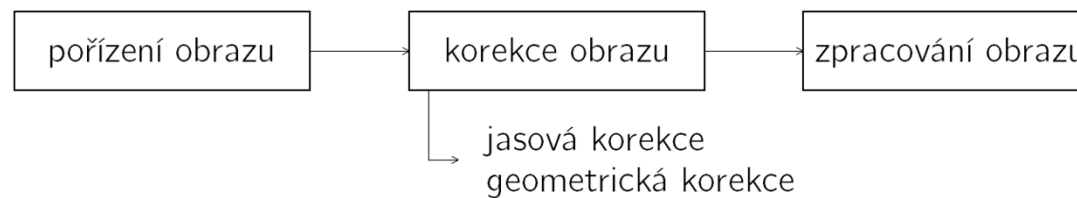
- jasová korekce (každý pixel korigován jinak)
- převodní charakteristika (všechny pixely korigovány stejně)
- roztažení a vyrovnaní histogramu

Bodová jasová transformace – jasová korekce

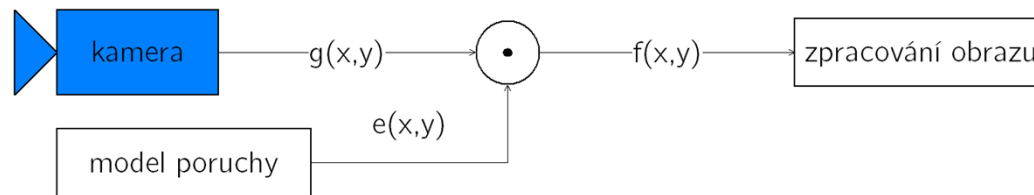
- ▶ Jasová korekce = kompenzace systematické chyby při pořízení obrazu vlivem např.:
  - nerovnoměrné osvětlení
  - rozdílná citlivost prvků snímače + vadné buňky
  - nedokonalá přenosová funkce optické soustavy (jasová část)

- ▶ Pro korekci je třeba určit degradační funkci a předpokládat multiplikatívni charakter poruchy:
  - $g(x,y)$ = nekorigovaný obraz
  - $e(x,y)$ = degradační funkce
  - $f(x,y)$ = korigovaný obraz
$$f(x,y) = e(x,y) \cdot g(x,y)$$
- ▶ Degradaci funkce $e(x,y)$ modeluje poruchu a lze ji stanovit buď analyticky nebo fyzicky:
  - Analytický model = aproximace poruchy analytickou plochou
  - Empirický model = pořízení etalonového snímku

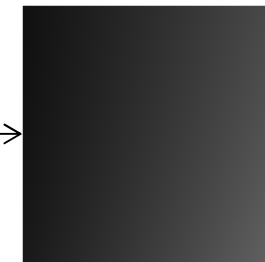
Bodová jasová transformace – jasová korekce

- Jasová korekce: $f(x,y)=e(x,y)\cdot g(x,y)$ [korigovaný obraz=degradační funkce·nekorigovaný obraz]

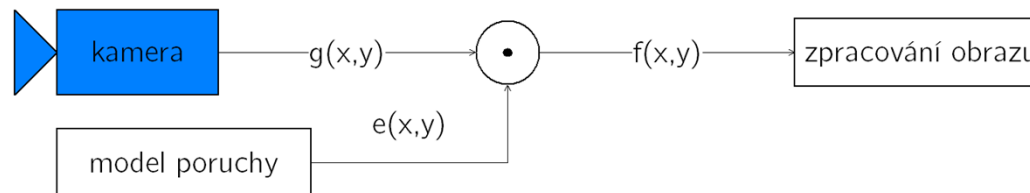
- Analytický model poruchy:
  - je dán obecně nelineární rovnicí určenou z apriorní explicitní informace
- Příklad analytického modelu degradační funkce:
  - korekce nerovnoměrného osvětlení (scéna je osvětlena z levého horního rohu tj. korekce je opačná)
  - multiplikativní degradační funkce je druhého řádu

$$e(x, y) = 0.0005 \cdot (x + y)^2 + 0.4 \cdot x + 16 \longrightarrow$$

Bodová jasová transformace – jasová korekce

- Jasová korekce: $f(x,y)=e(x,y)\cdot g(x,y)$ [korigovaný obraz=degradační funkce·nekorigovaný obraz]

- Empirický model poruchy – definovaná scéna:

- pořídíme snímek $g(x,y)$ při explicitně určené scéně $g'(x,y)$
- degradační funkce je určena podílem obou signálů:

$$e(x,y) = \frac{g(x,y)}{g'(x,y)}$$

- Empirický model poruchy – nedefinovaná scéna:

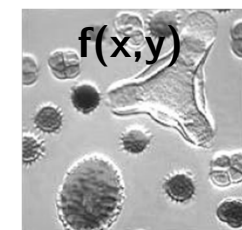
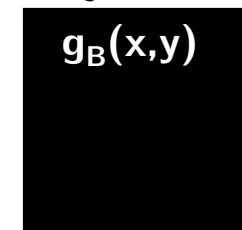
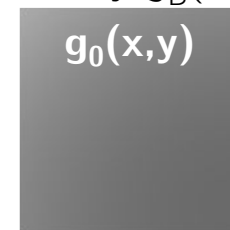
- pořídíme prázdný snímek bez objektu $g_0(x,y)$ a snímek za tmy $g_B(x,y)$ → pozor, nejde o nulový snímek

- degradační funkce je určena zlomkem:

$$e(x,y) = \frac{1}{g_0(x,y) - g_B(x,y)}$$

- výpočet korigovaného snímku je modifikován:

$$f(x,y) = e(x,y) \cdot g(x,y) - g_B(x,y)$$

Bodová jasová transformace – převodní charakteristika

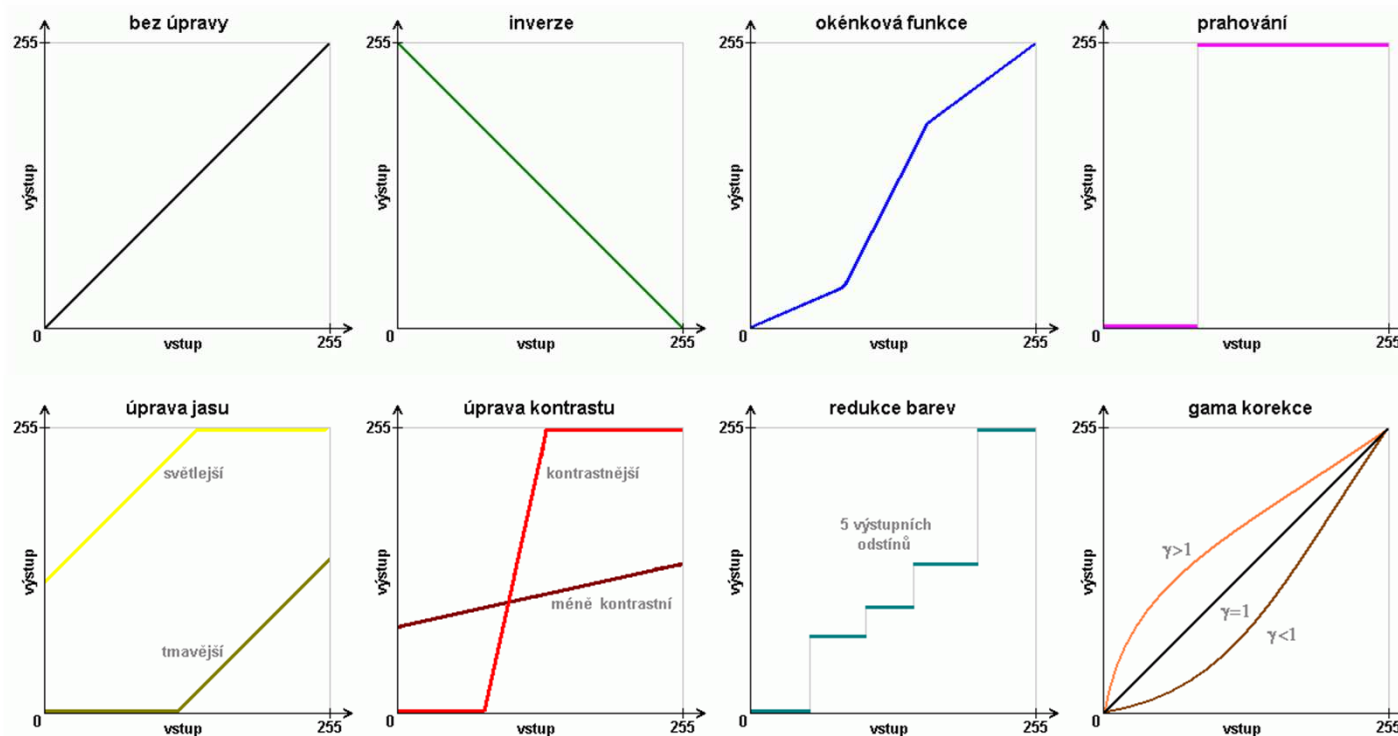
- Přebodní charakteristika = transformace T jasové stupnice g vstupního obrazu na jasovou stupnici f výstupního obrazu.

$$f = T(g)$$

- Implementace:

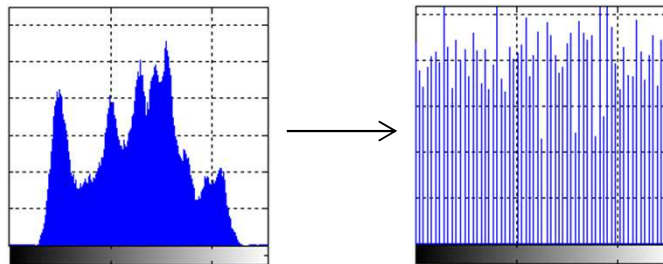
- LUT = pro 8 bitové obrazy vektor $T(t_0, t_1, \dots, t_{255})$, $t_i \in \langle 0; 255 \rangle$, $\forall i, j: t_i \geq t_j \mid i > j$
- analytický předpis např. prahování:

$$f = \begin{cases} 0 & g < \varepsilon \\ 255 & g \geq \varepsilon \end{cases}$$

Bodová jasová transformace – ekvalizace histogramu

- Ekvalizace histogramu = transformace jasové stupnice, po níž jsou jasové složky ve výstupním obrazu zastoupeny rovnoměrně:
  - zvýšení kontrastu pro pozorovatele
  - definovaná normalizace obrazu pro jasové porovnávání dvou obrazových segmentů

- Cíl ekvalizace:
  - nalézt neklesající transformační funkci T na základě histogramu $h(i)$ vstupního obrazu takovou, aby histogram $g(i)$ výstupního obrazu byl uniformní na celém intervalu hodnot jasu
- Vstup výpočtu = histogram vstupního obrazu
- Výstup výpočtu = výstupní obraz

$$\sum_{i=p_0}^{p_k} h(i) = \sum_{i=q_0}^{q_k} g(i) \longrightarrow \begin{array}{l} \text{rozlíšení snímku } M \times N \text{ se nemění} \\ \approx \text{energie histogramů je stejná} \end{array}$$

↓

histogram určen vstupním obrazem
≈ libovolné rozložení

↓

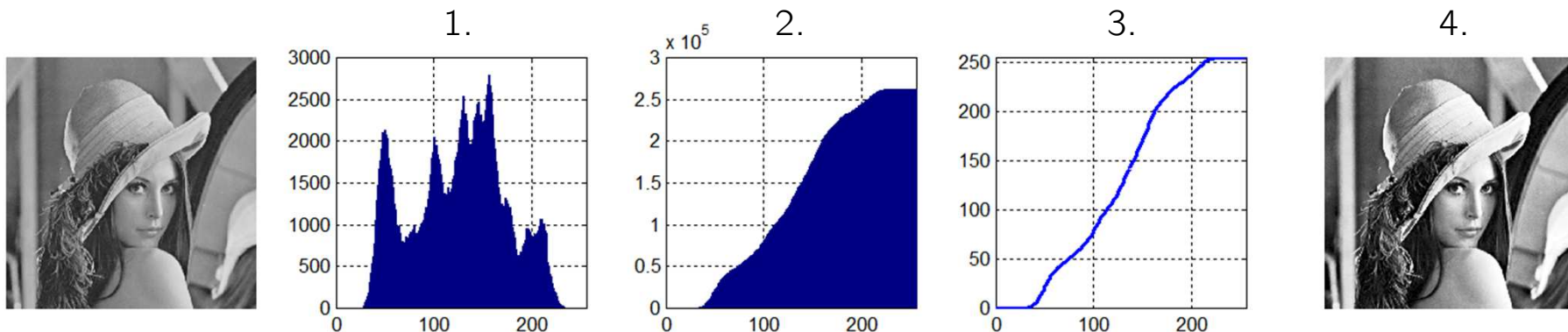
ekvalizovaný histogram
≈ uniformní rozložení

Bodová jasová transformace – ekvalizace histogramu

- ▶ Ideálně rovnoměrné rozložení čar histogramu je možné jen u spojitého obrazu.
- ▶ U diskrétního obrazu je teoretická výška čar:

$$n_u = \frac{M \cdot N}{q_k - q_0}, \quad \text{kde } \begin{cases} M, N = \text{rozměry obrazu} \\ q \in \langle q_0; q_k \rangle = \text{definiční obor histogramu} \end{cases}$$

- ▶ Postup výpočtu ekvalizovaného obrazu:
  1. histogram obrazu $h(i)$
  2. kumulovaný histogram $h_k(i)$
  3. normalizace $h_k(i)$ na převodní charakteristiku
  4. transformace jasové stupnice podle T

Bodová jasová transformace – ekvalizace histogramu

- Ekvalizace histogramu – formulace:

$$q = \frac{q_k - q_0}{M \cdot N} \cdot h_k(p) + q_0 = k_1 \cdot h_k(p) + k_2$$

- Ekvalizace histogramu – výsledek:

